

Marcin Balke¹**Robert Karpiński²****MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KATALOGU ITS
DO USTALANIA I WERYFIKACJI DANYCH TECHNICZNYCH POJAZDÓW
NA POTRZEBY SYSTEMU OPŁAT ZA UŻYTKOWANIE DRÓG****Streszczenie**

Krajowy system opłat za użytkowanie infrastruktury transportu jest uwarunkowany informacjami dotyczącymi podstawowych parametrów technicznych opisujących niektóre cechy pojazdu. Są to: dopuszczalna masa całkowita pojazdu, dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów, liczba miejsc siedzących, kategoria (rodzaj) pojazdu, klasa emisji spalin pojazdu. Zasadniczym zagadnieniem dla prawidłowości działania systemu opłat jest wiarygodność przedmiotowych danych, możliwość ich ewentualnej weryfikacji oraz prawidłowej egzekucji kar w przypadku nieprawidłowości.

Celem artykułu jest wykazanie możliwości wykorzystania w tym zakresie specjalistycznej bazy danych o nazwie „Katalog marek i typów pojazdów homologowanych oraz dopuszczonych do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”, opracowywanej przez Instytut Transportu Samochodowego. Katalog ITS wykorzystywany jest obecnie w systemie informatycznym rejestracji i ewidencji pojazdów. W przypadku potrzeby ustalania lub weryfikacji danych technicznych na potrzeby systemu opłat za użytkowanie infrastruktury transportu, Katalog ITS z powodzeniem mógłby stanowić profesjonalny, systemowy komponent. W pracy przedstawione zostaną możliwości katalogu ITS oraz istniejące lub brakujące rozwiązania legislacyjne, które obecnie utrudniają stosowanie aplikacji ITS w szerszym zakresie w transporcie drogowym. Wskazane zostaną również kierunki przewidywanych lub proponowanych zmian np. w zakresie struktury gromadzonych danych, a dotyczących wspierania administracji rządowych krajów

¹ Mgr inż. Marcin Balke, Instytut Transportu Samochodowego, Zakład Procesów Diagnostyczno-Obsługowych, e mail: marcin.balke@its.waw.pl.

² Mgr inż. Robert Karpiński, Instytut Transportu Samochodowego, Zakład Procesów Diagnostyczno-Obsługowych, e mail: robert.karpinski@its.waw.pl.

członkowskich danymi technicznymi o pojazdach, które stosuje się lub można stosować na potrzeby systemów podatkowych, systemów opłat, ubezpieczeń, praw jazdy itd.

Słowa kluczowe: Katalog ITS, opłaty za użytkowanie dróg, parametry techniczne pojazdów

Wstęp

Krajowy system opłat za użytkowanie infrastruktury transportu oparty jest o informacje dotyczące podstawowych parametrów technicznych opisujących niektóre cechy pojazdu. Są to: dopuszczalna masa całkowita pojazdu, dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów, liczba miejsc siedzących, kategoria (rodzaj) pojazdu, klasa emisji spalin pojazdu EURO. Szczegóły i zasady stosowania w praktyce tych parametrów opisane są na stronie www.viatoll.pl. W przyszłości należy liczyć się z powiększeniem katalogu parametrów kształtujących wysokość opłaty np. o poziom emisji CO₂ i ewentualnie inne dane techniczne. Źródłem informacji o wymienionych parametrach jest z zasady bezpośrednio dowód rejestracyjny pojazdu, karta pojazdu lub inne dokumenty homologacyjne oraz dokumenty związane z certyfikatami stosowanymi przy tzw. zezwoleniach ECMT, potwierdzającymi spełnienie przez pojazd odpowiednich wymogów (bezpieczeństwa, ochrony środowiska lub warunków dopuszczenia do ruchu), używanymi w międzynarodowym transporcie drogowym, opisanymi na stronie www.internationaltransportforum.org. Zasadniczym zagadnieniem dla poprawności działania systemu opłat jest wiarygodność danych technicznych pojazdów, których właściciele zobligowani są do uiszczania opłat drogowych oraz możliwość ich ewentualnej weryfikacji, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości – odpowiednia egzekucja kar.

Celem artykułu jest wykazanie możliwości wykorzystania w tym zakresie specjalistycznej bazy danych o nazwie „Katalog marek i typów pojazdów homologowanych oraz dopuszczonych do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” (w skrócie: Katalog ITS), opracowywanej przez Instytut Transportu Samochodowego. Katalog ITS wykorzystywany jest obecnie w systemach informatycznych POJAZD oraz CEP, stosowanych w rejestracji i ewidencji pojazdów. W przypadku potrzeby ustalania lub weryfikacji danych technicznych na potrzeby systemu opłat za użytkowanie infrastruktury transportu, Katalog ITS z powodzeniem mógłby stanowić profesjonalny, systemowy komponent.

W pracy przedstawiono możliwości Katalogu ITS oraz istniejące lub brakujące rozwiązania legislacyjne, które obecnie utrudniają stosowanie aplikacji ITS w szerszym zakresie w transporcie drogowym. Opisano również kierunki przewidywanych lub proponowanych zmian np. w zakresie struktury gromadzonych danych, dotyczących wspierania administracji rządowych krajów członkowskich danymi technicznymi o pojazdach, które stosuje się lub można stosować na potrzeby systemów podatkowych, systemów opłat, ubezpieczeń, praw jazdy itd.

Wszystkie pojazdy wprowadzane do obrotu w Polsce podlegają: rejestracji w odpowiednim Wydziale Komunikacji, wpisom do systemów ewidencji państwowych oraz badaniom technicznym w stacjach kontroli pojazdów. Przepisy odnoszące się do danych technicznych pojazdów, np. ustawa *Prawo o ruchu drogowym* (Dz.U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.) czy rozporządzenie dotyczące warunków technicznych pojazdów (Dz.U. z 2013 r., poz. 951 z późn. zm.) i wykorzystujące je w praktyce systemy informatyczne – zostały w ostatnich 10 latach istotnie zmodyfikowane, poprawione i uzupełnione. Związane było to z koniecznością uporządkowania i ujednolicenia zasad określania, opisywania oraz stosowania danych technicznych pojazdów. Zmiany dotyczyły głównie rejestracji (nowy wzór dowodu rejestracyjnego) i homologacji pojazdów (nowe procedury, nowe wzory dokumentów), jak również sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów i wzoru dokumentu identyfikacyjnego pojazdu.

Działania te były konieczne w celu centralizacji zbiorów informatycznych o pojazdach, konieczności jednolitego opisywania tych samych pojazdów rejestrowanych w różnych regionach kraju. Wymienione działania wynikały z potrzeby zapewnienia wiarygodności danych technicznych pojazdów, które stanowią istotny czynnik klasyfikacyjny wykorzystywany w różnych sytuacjach i na potrzeby określonych systemów. Wiarygodne dane techniczne pojazdów są niezbędne m.in. na potrzeby: systemu wydawania praw jazdy, podatków, opłat, oznakowania dróg, przepisów dotyczących warunków technicznych i wyposażenia pojazdów. Zasadniczo możemy wyróżnić dwa urzędowe źródła informacji technicznych o pojazdach: świadectwa homologacji typu oraz różnego rodzaju dokumenty przewidziane przepisami prawa przygotowywane przez stacje kontroli pojazdów, niekiedy w uzasadnionych przypadkach uzupełnione opinią rzeczoznawcy.

Korzystanie przez różne podmioty z wiarygodnych i jednolitych źródeł danych zapewnia prawidłową klasyfikację pojazdów na różnych etapach oceny stanu prawnego pojazdu w świetle przepisów.

1. Katalog ITS

Katalog ITS stanowi bazę danych i wiedzy o markach i typach pojazdów homologowanych oraz dopuszczonych do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z obwieszczeniem Ministra Transportu z dnia 6 lipca 2007 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach (Dz.U. z 2007 r. Nr 137, poz. 968 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym aktem prawnym, struktura Katalogu ITS oparta jest na następujących rodzajach pojazdów: motorower, motocykl, samochód osobowy, autobus, trolejbus, samochód ciężarowy, samochód specjalny, ciągnik samochodowy, ciągnik rolniczy, przyczepa lekka, naczepa ciężarowa, naczepa specjalna, przyczepa ciężarowa, przyczepa specjalna, przyczepa ciężarowa rolnicza, samochodowy inny, pojazd wolnobieżny – kolejka turystyczna, ciągnik rolniczy – kolejka turystyczna, przyczepa – kolejka turystyczna.

Wskazane rozporządzenie przywołuje Katalog ITS jako materiał porównawczy służący do weryfikacji danych technicznych pojazdu poprzez porównanie ich z danymi technicznymi określonymi w dokumentach przedstawionych do rejestracji pojazdu.

Informacje zawarte w Katalogu ITS zostały opracowane na podstawie danych zgromadzonych w archiwach ITS i innych materiałach źródłowych, tj.:

- krajowych świadectwach homologacji typu wydanych w latach 1984–1999,
- krajowych świadectwach (PL) homologacji typu wydanych w latach 2000–2014,
- przepisach Unii Europejskiej,
- europejskich świadectwach homologacji typu wydanych w latach 2004–2014,
- sprawozdaniach z technicznych badań pojazdów przeprowadzonych w ITS.

W *Katalogu marek i typów pojazdów homologowanych oraz dopuszczonych do ruchu* gromadzone są następujące rodzaje danych: kod Instytutu Transportu Samochodowego (kod ITS), rodzaj, podrodzaj, przeznaczenie, marka, typ (wariant, jeżeli występuje – oraz wersja, jeżeli występuje), model (nazwa handlowa), maksymalna masa całkowita (mmc), dopuszczalna masa całkowita (dmc),

dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów (dmcz), masa własna (mw), kategoria pojazdu, numer świadectwa homologacji krajowej lub Wspólnoty Europejskiej, liczba osi, maksymalna masa całkowita ciągniętej przyczepy z hamulcem, maksymalna masa całkowita ciągniętej przyczepy bez hamulca, dopuszczalna ładowność, maksymalna ładowność, pojemność silnika, maksymalna moc netto silnika, rodzaj paliwa, stosunek mocy do masy własnej, liczba miejsc siedzących, liczba miejsc stojących – jeżeli występuje, największy dopuszczalny nacisk osi, największy maksymalny nacisk osi, katalizator (tak/nie), homologacja (tak/nie), odstępstwo od homologacji.

Obecnie baza danych ITS liczy około 1 550 000 szczegółowych pozycji katalogowych oraz około 63 500 pozycji generycznych i jest na bieżąco powiększana oraz aktualizowana.

2. Zadania katalogu ITS

Zadania, jakie realizuje Katalog ITS, wymagają od zespołu opracowującego szerokiej wiedzy nie tylko technicznej z zakresu budowy i eksploatacji pojazdów, ale także wiedzy z zakresu prawa krajowego (ustawy, rozporządzenia) oraz prawa europejskiego (dyrektywy UE, regulaminy EKG ONZ).

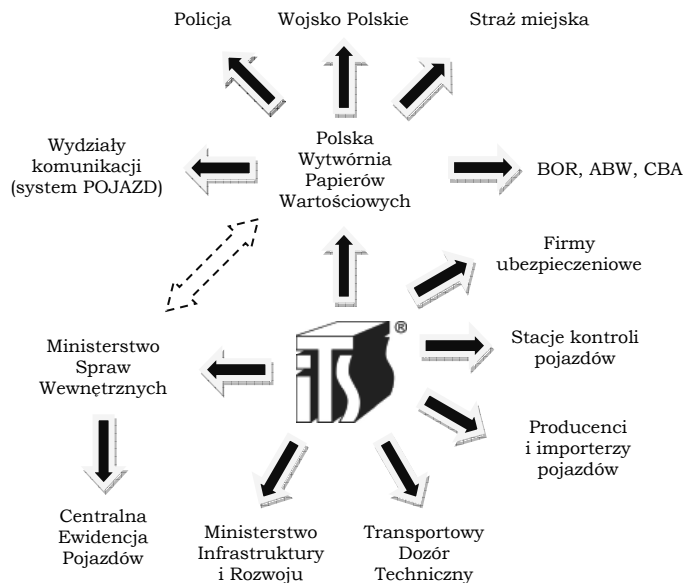
Do zadań Katalogu ITS należy:

- tworzenie i utrzymanie jednolitego słownika marek pojazdów według ustalonych zasad językowych i merytorycznych,
- tworzenie i utrzymanie jednolitego słownika modeli (tzw. pozycje generyczne) według ustalonych zasad językowych i merytorycznych,
- dbałość o jednolite przestrzeganie zasad stosowania słowników rodzajów, podrodzajów i przeznaczeń, kategorii, paliw, itd.,
- tworzenie szczegółowych pozycji katalogowych określających dane identyfikacyjne i techniczne typów pojazdów, dla których wydano krajowe lub europejskie świadectwo homologacji typu,
- wspomaganie wydziałów komunikacji wiedzą techniczną przydatną podczas rejestracji pojazdów,
- autoryzacja i weryfikacja wyciągów ze świadectw homologacji typów pojazdów,
- realizowanie zamówień z wydziałów komunikacji w zakresie klasyfikacji pojazdów w przypadku marek i modeli pojazdów nierozpoznanych dotychczas w systemie,

- ujednolicanie informacji występujących w dokumentach identyfikacyjnych pojazdów wypełnianych przez stacje kontroli pojazdów,
- archiwizacja szczegółowych danych identyfikacyjnych i technicznych pojazdów dopuszczonych do ruchu po 1 stycznia 1984 r., dla których wydano w Polsce świadectwo homologacji typu pojazdu,
- wykrywanie niezgodności zgłaszanych danych technicznych pojazdów z obowiązującymi przepisami w zakresie klasyfikacji pojazdów.

3. Wykorzystanie Katalogu ITS

Katalog ITS adresowany jest przede wszystkim do podmiotów dokonujących rejestracji pojazdów i prowadzących ewidencję pojazdów oraz do stacji kontroli pojazdów – jako dokument pomocniczy do ustalania danych technicznych pojazdu lub dla porównania ich z danymi technicznymi określonymi w dokumentach przedstawionych do rejestracji lub badania technicznego pojazdu. Schemat powiązań instytucji korzystających z Katalogu ITS przedstawiony jest na rysunku 1.

Rys. 1. Schemat powiązań instytucji korzystających z Katalogu ITS

Źródło: opracowanie własne.

Podstawowym celem uruchomionego z dniem 1 października 2004 r. ogólnopolskiego systemu teleinformatycznego o nazwie POJAZD było ujednoczenie zasad rejestracji pojazdów. Zadanie jest realizowane w nowej formule poprzez gromadzenie w informatycznej bazie systemu – w celu rejestracji pojazdów – urzędowych danych i informacji o pojazdach. Organy rejestrujące prowadzą wszystkie czynności rejestracji i wyrejestrowania pojazdów oraz wykonują inne czynności w zintegrowanym systemie teleinformatycznym związane z dopuszczeniem pojazdów do ruchu i, w odróżnieniu od okresu sprzed jesieni 2004 r., według jednolitego nowego oprogramowania. Wymienione dane i informacje, o których mowa, podlegają również – zgodnie z ustawą *Prawo o ruchu drogowym* – przekazaniu do ewidencji pojazdów CEP na zasadach określonych w przepisach dotyczących centralnej ewidencji pojazdów. Od czerwca 2014 r. rzeczywiste dane pojazdu może już ustalić bezpłatnie dowolna osoba fizyczna lub prawna w CEP na stronie www.historiapojazdu.gov.pl – niestety, bez możliwości weryfikacji ich zgodności z danymi referencyjnymi. Natomiast system POJAZD od 2004 r. umożliwia organowi rejestrującemu weryfikację danych technicznych pojazdu z referencyjnymi danymi technicznymi Katalogu ITS i zamawianie spersonalizowanego dowodu rejestracyjnego tylko w jednej jednostce, dzięki teletransmisji danych niezbędnych do wystawienia dowodu rejestracyjnego.

Poniżej zaprezentowano podstawowy algorytm stosowany przy klasyfikowaniu pojazdu w ramach współpracy systemu POJAZD z Katalogiem ITS.

Rys. 2. Podstawowy algorytm współpracy z katalogiem ITS

Źródło: opracowanie własne.

4. Katalog ITS jako źródło danych dla systemów opłat i podatków

Parametry techniczne pojazdów, takie jak dopuszczalna masa całkowita, masa własna, dopuszczalne naciski osi, moc silnika itd. mają istotny wpływ na prawidłowe stosowanie przepisów o przewozie ładunków i osób, przepisach o prawach jazdy, podatkach lokalnych, różnych opłatach, opłatach drogowych, cłach itd.

Posiadając referencyjne źródło danych technicznych o pojazdach (katalog ITS), można w łatwy sposób dokonać analizy parametrów technicznych pojazdów pod kątem wymagań różnego rodzaju systemów opłat i podatków.

Możliwe przykłady zastosowań to:

- podatek od środków transportu – którego wysokość uzależniona jest od rodzaju pojazdu oraz od dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu,
- elektroniczny system poboru opłat drogowych viaTOLL – w którym opłata uzależniona jest od dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu lub od dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów,
- opłata za ubezpieczenie komunikacyjne pojazdu – uzależniona między innymi od pojemności silnika,
- prawo jazdy – dokument uprawniający do kierowania pojazdem w zależności od kategorii prawa jazdy; kategoria uzależniona jest od rodzaju pojazdu oraz dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu.

Zasadniczym źródłem prawa materialnego przewidzianym do stosowania podczas kontroli prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej jest *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2011 r. w sprawie trybu, sposobu i zakresu kontroli prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej* (Dz.U. z 2011 r., poz. 773 z późn. zm.) oraz *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie dróg krajowych lub ich odcinków, na których pobiera się opłatę elektroniczną, oraz wysokości stawek opłaty elektronicznej* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1263 z późn. zm.). Niestety, przedmiotowe przepisy nie dopuszczają wprost możliwości weryfikacji zgodności danych technicznych kontrolowanych pojazdów z Katalogiem ITS, ponieważ brak jest delegacji ustawowej przewidującej bezpośrednio stosowanie tegoż Katalogu w wymienionych rozporządzeniach. Taki stan rzeczy w istotny sposób utrudnia lub wręcz uniemożliwia weryfikację wątpliwej jakości danych technicznych pojazdu podczas wyliczania opłaty elektronicznej za korzystanie z dróg oraz prowadzi w niektórych przypadkach do określania nieprawidłowej jej wysokości.

Struktura referencyjnych danych technicznych o pojazdach, z punktu widzenia przepisów wspólnotowych niezbędna dla systemów podatkowych od środków transportu oraz opłat drogowych, uzależniona jest od wielu lat i będzie dalej zależna od treści załączników do dyrektywy nr 1999/62/UE ostatnio zmienionej dyrektywą nr 2013/22/UE w sprawie pobierania opłat za użytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy ciężarowe. Mając na względzie zapisy art. 44 ust. 4 dyrektywy nr 2007/46/UE z późn. zm., ustanawiającej ramy dla homolo-

gacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, oraz motyw 6 wraz z art. 5 rozporządzenia WE nr 1230/2012 w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 661/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymagań w zakresie homologacji typu dotyczących mas i wymiarów pojazdów silnikowych oraz zapisy zmieniające dyrektywę 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady – można przewidzieć, że na wiele lat kluczowymi parametrami technicznymi decydującymi o wielkości opłat drogowych i innych będzie dopuszczalna masa całkowita pojazdu lub dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów w ruchu – połączonych w celu przejazdu drogowego. Wartość dopuszczalnej masy całkowitej kształtowana jest niezharmonizowanym prawodawstwem kraju rejestracji pojazdu i opisana jest na polu kodowym dowodu rejestracyjnego jako F.2. Znacząco wzrasta również znaczenie klasy ekologicznej pojazdu tzw. EURO, którą od niedawna można również w Polsce wpisać do adnotacji urzędowych dowodu rejestracyjnego na podstawie wiarygodnych dokumentów.

Wnioski

Referencyjny Katalog ITS marek i typów pojazdów pełni ważną funkcję w krajowych systemach autoryzacji i klasyfikacji pojazdów. Rozszerzenie Katalogu ITS o nowe funkcje, np. na potrzeby systemu pobierania opłat drogowych oraz weryfikacji danych technicznych parku transportowego, pozwoli na dokładniejsze i prawidłowe wyliczanie należnych opłat stosowanych w transporcie drogowym.

Należy podjąć działania legislacyjne mające na celu umożliwienie szerszego i jednolitego stosowania Katalogu ITS jako referencyjnego porównawczego zbioru danych wykorzystywanego do weryfikacji danych technicznych pojazdu w systemie opłat drogowych i systemie podatków od środków transportu.

Bibliografia

- Centralny Katalog ITS Marek i Typów Pojazdów opracowywany przez Instytut Transportu Samochodowego
- Damm A., Karpiński R., Balke M., Gis W., Wojciechowski A., *Zadania Centralnego katalogu marek i typów pojazdów w systemie teleinformatycznym pojazd.* VI Kon-

- ferencja Szkoleniowa „Badania Techniczne Pojazdów w Świetle Obowiązujących Przepisów – 2005”, Mikołajki, ITS 2005.
- Karpiński R., Balke M., *Identyfikacja pojazdów dla potrzeb systemów POJAZD i CEP*. VIII Konferencja Szkoleniowa „Badania Techniczne Pojazdów w Świetle Obowiązujących Przepisów – 2007”, Augustów, Międzyzdroje, Szczyrk, Rytro, ITS 2007.
- Karpiński R., Balke M., Damm A., *Opracowanie nowych modułów wspomagających system Centralnego Katalogu ITS marek i typów pojazdów z wykorzystaniem heurystycznych technik wnioskowania i analizy danych*. Praca ITS 6815/ZDO, Warszawa 2009.
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 maja 2010 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podatkach i opłatach lokalnych* (Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym* (Dz.U. z 2012 r., poz. 931 z późn. zm.).
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o ruchu drogowym* (Dz.U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.).
- Obwieszczenie Ministra Transportu z dnia 6 lipca 2007 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach* (Dz.U. z 2007 r. Nr 137, poz. 968 z późn. zm.).
- Obwieszczenie Ministra Transportu z dnia 7 września 2007 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów* (Dz.U. z 2007 r. Nr 186, poz. 1322 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2011 r. w sprawie trybu, sposobu i zakresu kontroli prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej* (Dz.U. z 2011 r., poz. 773 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia* (Dz.U. z 2013 r., poz. 951 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie dróg krajowych lub ich odcinków, na których pobiera się opłatę elektroniczną, oraz wysokości stawek opłaty elektronicznej* (Dz.U. z 2013 r., poz. 1263 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami* (Dz.U. z 2011 r., poz. 30 z późn. zm.).

**POSSIBILITY OF USING THE ITS CATALOGUE TO DETERMINE
OR VERIFY THE TECHNICAL DATA IN THE TOLL SYSTEM
FOR THE USE OF ROADS**

Summary

The national toll system for the use of transport infrastructure is conditioned by the information on the basic technical parameters describing some of the vehicle characteristics. These are: permissible gross vehicle weight, permissible gross weight of the vehicle set, the total number of seats, category (type) of vehicle, exhausts emissions class of the vehicle. The essential issue for the correct operation of the charging system is the credibility of this data, the possibility of their verification and proper enforcement of penalties in case of irregularities.

The purpose of this article is to demonstrate the possibility of using, for this purpose, specialized database called a “Catalogue of makes and types of type-approved vehicles and those declared road-worthy on the territory of the Polish Republic”, developed by the Motor Transport Institute. The ITS Catalogue is currently used in the computer system of vehicle registration and records. In case of the need to determine or verify the technical data to be used in the toll system for the use of transport infrastructure, the ITS Catalogue could successfully represent a professional system component.

The article will present capabilities of the ITS Catalogue and the existing or missing legislative solutions, that currently impede the application of ITS product in a wider scope of the road transport. There will also be trends projected of the envisaged or proposed changes, e.g. concerning the structure of the data collected and relating to the support of state administration of the Member States, with the technical data for vehicles that are used or can be used for the purposes of tax systems, charging systems, insurance, driving licenses, etc.

Keywords: ITS Catalogue, toll system for the use of roads, technical parameters of vehicles

Translated by Tomasz Drecki